

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до першої редакції проекту національного НД
ДСТУ «Бітум та бітумні в'язучі. Визначення розтяжності»

1 ПІДСТАВА РОЗРОБЛЕННЯ ПРОЕКТУ НАЦІОНАЛЬНОГО НД

Законодавчою підставою для розроблення проекту ДСТУ «Бітум та бітумні в'язучі. Визначення розтяжності» (далі ДСТУ) є Закон України «Про стандартизацію» від 05.06.2014 № 1315-VII, Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» від 15.01.2015 № 124-VIII та Закон України «Про метрологію та метрологічну діяльність» від 05.06.2014 № 1314-VII.

Підставою для розроблення проекту ДСТУ є тема завдання № 2458.2.1.1-2017 проекту Додатку 3 до Програми робіт з національної стандартизації на 2017 рік, Тематичний план науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт Державного агентства автомобільних доріг України на 2017 рік (п. пл. № 100) та договір від 21.08.2017 № 32-17 між Державним агентством автомобільних доріг України та Державним підприємством «Державний дорожній науково-дослідний інститут імені М. П. Шульгіна».

2 ТЕРМІН ВИКОНАННЯ

Початок – серпень 2017 р.

Закінчення – вересень 2018 р.

3 ПРИЗНАЧЕНІСТЬ І ЗАВДАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО НД

3.1 Кінцеві результати, яких необхідно досягти, та завдання, які передбачають виконати, застосовуючи національний НД

Кінцевим результатом є розроблення ДСТУ, в якому буде стандартизовано метод випробування з визначення розтяжності бітумів та бітумних в'язучих (далі бітумів) з метою оцінки їх якості та відповідності вимогам чинних нормативних документів.

Завданнями ДСТУ є встановлення переліку, змісту та послідовності виконання робіт з визначення розтяжності бітумів.

ДСТУ призначений для використання підприємствами дорожньої, будівельної та нафтопереробної галузей, які виконують роботи з виробництва та застосування бітумів і матеріалів на їх основі.

3.2 Пріоритетні питання, вирішенню яких сприятиме розроблюваний національний НД

Розроблення ДСТУ спрямоване на вирішення питання нормативного забезпечення контролю фізико-технічних показників бітумів, які повинні відповідати вимогам ДСТУ 4044-2001 «Бітуми нафтові дорожні в'язкі. Технічні умови», ДСТУ 4148-2003 «Бітуми нафтові будівельні. Технічні умови», ДСТУ 4818:2007 «Бітуми нафтові покрівельні. Технічні умови», ДСТУ Б В.2.7-135:2014 «Бітуми дорожні, модифіковані полімерами. Технічні умови», ДСТУ Б В.2.7-310:2016 «Бітуми дорожні, модифіковані гумовою крихтою. Технічні умови», ДСТУ Б В.2.7-313:2016 «Бітуми дорожні, модифіковані комплексами добавок. Технічні умови» тощо.

3.3 Наявність в проекті розроблюваного національного НД положень, що відповідають законодавству

В проекті ДСТУ положення, що відповідають законодавству, відсутні.

4 ХАРАКТЕРИСТИКА ОБ'ЄКТА СТАНДАРТИЗАЦІЇ

4.1 Характеристика об'єкта стандартизації та його відповідність потребам національної економіки й суспільства, споживачів, сучасному рівневі наукових досягнень, знань і практики

Об'єктом стандартизації є метод визначення розтяжності бітумів. Показник розтяжності є одним із найбільш важливих для оцінки якості бітумів, що характеризує їх пластичні властивості та визначає опір розриванню при розтягуючих навантаженнях. Контролювання даного показника є передумовою використання бітумів з потрібними деформативними характеристиками, що обумовить збереження суцільності дорожнього покриття під дією транспорту в

широкому діапазоні експлуатаційних температур. Висока тріщиностійкість (збереження суцільності) є однією з головних складових довготривалого функціонування доріг із забезпеченням високих транспортно-експлуатаційних характеристик.

4.2 Взаємозв'язок об'єкта стандартизації з іншими об'єктами даної та суміжних сфер стандартизації

Об'єкта стандартизації стосуються такі нормативні документи даної та суміжної сфер стандартизації: ДСТУ 4044-2001 «Бітуми нафтові дорожні в'язкі. Технічні умови», ДСТУ 4148-2003 «Бітуми нафтові будівельні. Технічні умови», ДСТУ 4818:2007 «Бітуми нафтові покрівельні. Технічні умови», ДСТУ Б В.2.7-135:2014 «Бітуми дорожні, модифіковані полімерами. Технічні умови», ДСТУ Б В.2.7-310:2016 «Бітуми дорожні, модифіковані гумовою крихтою. Технічні умови», ДСТУ Б В.2.7-313:2016 «Бітуми дорожні, модифіковані комплексами добавок. Технічні умови» тощо.

5 ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ НАЦІОНАЛЬНИМИ НД

5.1 Належність проекту національного НД до групи взаємопов'язаних національних НД

Проект ДСТУ належить до групи взаємопов'язаних національних НД на бітум та бітумні в'язучі.

5.2 Належність проекту національного НД до групи національних НД на однорідну продукцію

Проект ДСТУ входить до групи національних НД на дорожньо-будівельні матеріали та сполучальні речовини.

5.3 Національні НД, з якими потрібно пов'язати чи узгодити проект національного НД

Проект ДСТУ пов'язано зі стандартами щодо відбирання проб бітумів та підготовки їх до випробування.

5.4 Національні НД, що їх треба перевірити, переглянути, скасувати, відновити, чи до яких необхідно внести зміни після прийняття проекту національного НД

Після прийняття проекту ДСТУ необхідно внести зміни в:

- ДСТУ 4044-2001 Бітуми нафтові дорожні в'язкі. Технічні умови;
- ДСТУ 4148-2003 Бітуми нафтові будівельні. Технічні умови;
- ДСТУ 4818:2007 Бітуми нафтові покрівельні. Технічні умови;
- ДСТУ Б В.2.7-135:2014 Бітуми дорожні, модифіковані полімерами.

Технічні умови;

- ДСТУ Б В.2.7-310:2016 Бітуми дорожні, модифіковані гумовою крихтою. Технічні умови;

- ДСТУ Б В.2.7-313:2016 Бітуми дорожні, модифіковані комплексами добавок. Технічні умови.

Після прийняття проекту ДСТУ необхідно скасувати чинність в Україні ГОСТ 11505-75 «Битумы нефтяные. Метод определения растяжимости».

6 ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела інформації, які передбачено використовувати у процесі розроблювання проекту ДСТУ:

- Закон України «Про стандартизацію» від 05.06.2014 № 1315-VII;
- Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» від 15.01.2015 № 124-VIII;
- Закон України «Про метрологію та метрологічну діяльність» від 05.06.2014 № 1314-VII;
- Технічний регламент законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 13 січня 2016 р. № 94;
- Технічний регламент засобів вимірювальної техніки, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 р. № 163;

- ДБН В.2.3-4:2015 Автомобільні дороги. Частина І. Проектування. Частина ІІ. Будівництво;
- ДСТУ 1.2:2015 Національна стандартизація. Правила проведення робіт з національної стандартизації;
- ДСТУ 1.5:2015 Національна стандартизація. Правила розроблення, викладання та оформлення національних нормативних документів (ISO/IEC Directives Part 2:2011, NEQ);
- ДСТУ 1.8:2015 Національна стандартизація. Правила розроблення Програми робіт з національної стандартизації;
- ДСТУ Б А.1.1-100:2013 Автомобільні дороги. Терміни та визначення понять;
- ДСТУ Б В.2.7-306:2016 Суміші бітумомінеральні дорожні. Методи випробувань;
- ДСТУ Б В.2.7-319:2016 Суміші асфальтобетонні і асфальтобетон дорожній та аеродромний. Методи випробувань;
- EN 58:2012 Bitumen and bituminous binders – Sampling bituminous binders;
- EN 12594:2014 Bitumen and bituminous binders – Preparation of test samples;
- EN 12597:2014 Bitumen and bituminous binders – Terminology;
- ASTM D113-07 Standard Test Method for Ductility of Bituminous Materials;
- ГОСТ 11505-75 Битумы нефтяные. Метод определения растяжимости;
- ДК 004:2008 Український класифікатор нормативних документів.

7 ДОДАТКОВІ ДАНІ

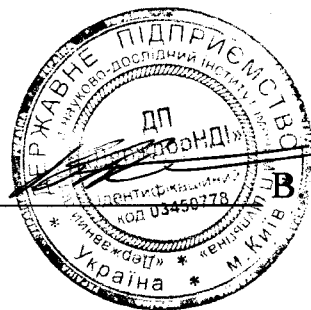
Вимоги, додатково визначені в технічному завданні на розроблення проекту ДСТУ «Бітум та бітумні в'язучі. Визначення розтяжності» відсутні.

8 ДАТА НАБУТТЯ ЧИННОСТІ

Надання чинності стандарту буде здійснюватись на підставі наказу Державного підприємства «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості». Орієнтовна дата набуття чинності 01.01.2019.

Основні підготовчі заходи щодо впровадження стандарту полягають у підготовці його видання.

Перший заступник директора
з наукової роботи ДП «ДерждорНД»,
Голова ТК 307 «Автомобільні дороги
і транспортні споруди»

В. К. Вирожемський

Начальник центру асфальтобетонів
та органічних в'язучих
ДП «ДерждорНД»

С. В. Кіщинський

Науковий керівник,
завідувач відділу дорожньо-будівельних
матеріалів ДП «ДерждорНД»

І. В. Копинець

Відповідальний виконавець,
молодший науковий співробітник

О. Б. Соколова